

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
14de jaargang
nr. 79 (1)
jan.-feb. 1983

JAPANESE TAAL ALS HINDERNIS

Wij kregen een artikel toegestuurd dat een uitvoerig beeld geeft van de taalmoeilijkheden waarmee Japanners in het dagelijkse leven te maken krijgen, een treffende situatieschets.

Vooraf moet men weten dat Japanners (zoals ook de Chinezen) niet fonetisch schrijven. Ze schrijven niet zoals wij. Wij schrijven onze taal zoals we die spreken, met lettertekens, met een alfabet. Zij schrijven in begrippen, met "tekeningetjes", die een KARAKTER worden genoemd. Ieder karakter stelt dus een begrip voor.

Alle karakters komen oorspronkelijk uit China, maar het gesproken Chinees heeft niets te maken met het gesproken Japans. Daarenboven kan één karakter meer betekenissen hebben wat je dan maar moet uitmaken uit de context. Vaak gebruikt de Japanner in zijn gesproken taal het Chinese en het Japanse woord door elkaar, en dat is voor ons, westerlingen, een bijkomende moeilijkheid. Dat Chinese woord is meestal kort en syllabisch: het kan een andere betekenissen hebben naar gelang van de toon waarop het in de zin wordt uitgesproken.

De kranten staan dus vol met dergelijke karakters die je leest van boven naar onder en van rechts naar links. Maar het kan ook anders: men kan ook links bovenaan

beginnen, dat moet je zo met een eerste blik kunnen uitmaken.

Op school moet ieder leerling voor zijn 14 jaar 1 850 karakters leren lezen en schrijven. Men wil dit opvoeren tot 2 100, maar er zijn meer dan 4 000 karakters, die nog worden gebruikt. Je kan dus je leven lang karakters bijleren.

Maar de Japanners hebben een trucje uitgevonden om het lezen toch wat gemakkelijker te maken: het hiragana, een ander soort schrift. Het bestaat uit 48 kleine teken-tjes die lettergrepen uitdrukken. Zo kan je naast een zelden gebruikt karakter twee of drie van die hiragana-teken-tjes gedrukt zien. Wanneer je die twee of drie hiragana teken-tjes uitspreekt heb je, bij benadering, de uitspraak van het karakter en kan je dus vermoeden wat het karakter betekent, indien je tenminste het gesproken woord kent.

Maar we zijn nog niet aan het einde van dat Latijn. Iedere dag maakt de Japanner nieuwe woorden, die hij in hiragana schrijft en waarvoor geen karakter bestaat. Ze zijn meestal afgeleid van het Engels. Een welbekend voorbeeld is het Engelse woord

zie vervolg p. 3

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven
door de Vlaamse Esperantobond, v.z.w.

Redactie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen:
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat
172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen

Gewoon abonnement: 100 fr. in België, 6.60 f
in Nederland en 125 fr. of 8.25 f voor alle ande-
re landen

Steunabonnement: 200 fr. in België, 13.20 f in
Nederland en 250 fr. of 16.50 f voor alle andere
landen.

Vijfjarig abonnement: 400 fr. in België, 26.40 f
in Nederland en 500 fr. of 33 f voor alle andere
landen.

Vijfjarig steunabonnement: 800 fr. in België,
52.80 f in Nederland en 1000 fr. of 66 f voor alle
andere landen.

Levenslang abonnement: 2500 fr. in België,
165 f in Nederland en 3125 fr. of 206.25 f voor
alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 5000 fr. in Bel-
gië, 330 f in Nederland en 6250 fr. of 412.50 f
voor alle andere landen.

Advertenties

1/1 blz. 2850 fr.* of f 165

1/2 blz. 1550 fr.* of f 90

1/3 blz. 1200 fr.* of f 70

1/4 blz. 850 fr.* of f 50

1/8 blz. 500 fr.* of f 29

Kleine advertenties: 15 fr.* of f 0.90 per woord

Identieke advertenties in 6 opeenvolgende
nummers: 5 x de prijs van 1 advertentie.

(* + 19 % BTW)

Rekeningen

Voor België: 000-0265338-43 t.n.v. Vlaamse
Esperantobond, Antwerpen.

Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-
Centrum Nederland, Den Haag.

Redakteurs

Anne Tilmont en Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever

P. Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van
iedere oneven maand

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden
slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en
in onberispelijk Nederlands of Esperanto opge-
steld. Ze moeten bedrukt zijn met de vermeld-
ing: Bijvoegsel bij Esperanto-Panorama nr.
... gevolgd door het nummer waarbij de bijlage
dient te worden gevoegd en aan het redaktie-
adres bezorgd uiterlijk de 14de van de even
maand. De kosten door het bijvoegen van het
drukwerk veroorzaakt, worden gefactureerd.

Teksten voor publicatie moeten op het redak-
tie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even
maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten,
advertenties of bijvoegsels te weigeren. In ge-
val van discussie beslist het Bestuur van de
Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, mits een pre-
sentexemplaar aan de redactie wordt gezon-
den.

Esperanto en film

In het maandblad *Monato* lezen wij een
uitgebreid verslag over het Esperanto in
de filmwereld.

Daarin wordt o.m. vermeld de oude film
uit 1938: «Idiot's Delight», met groten-
deels dialogen in de internationale taal.
Hoofdsterren: niemand minder dan Clark
Gable en Norma Shearer. Na het succes
van deze film, draaide Metro-Goldwyn-
Mayer er nog een tweede met Esperan-
to; hoofdspelers waren ditmaal Hedy
Lamar en Robert Taylor. Uiteraard wilden
andere firma's, zoals Paramount, niet on-
derdoen, maar daar waren het niet de
vedetten, die Esperanto spraken, doch
wel ... primitieve inheemse eilandbewo-
ners, ofwel ... verfoeilijke samen-
zweerdere!

In ieder geval was het succes van de
Amerikaanse Esperanto-film onbetwist-
baar. Spijtig genoeg kwam de Tweede
Wereldoorlog ook hier een stokje steken
voor de artistieke plannen van Holly-
wood.

Bezocht je reeds

't Roggeverdoemmeke?

In elk geval doen!

Prettig! - Huiselijk! - Intiem! - Gezellig!

Aloïs en Herlinde

De Bièvre-Montmirail

en

Jan Van de Wal

verwachten je!

Open dag en nacht!

Tel. (03) 231.93.22

TAVERNE

SANDWICHBAR

Kaasrui 5

(Grote markt)

Antwerpen

super stoomkursus in maart

omkursus - super stoomkursus - super stoomkursus - super stoomkursus - super s

Op zaterdag 5 en zondag 6 maart wordt er een nieuwe snelkursus georganiseerd in het Esperanto-centrum te Antwerpen. De originele aanpak en de spektakulaire resultaten van lesgever Pedro de Smedt werden in het hoofdartikel van de vorige Esperanto-Panorama reeds uitvoerig belicht.

Nogmaals samengevat in een notepad komt het hierop neer:

- beperkte groep deelnemers
- intensieve studie
- basis van GRAMMATIKA & WOORDENSCHAT

Dé voorwaarde om te kunnen deelnemen: gewoon zijn vlot met talen om te gaan.

De cursus kost 500 fr, cursusboek inbegrepen. Inschrijvingen door overschrijving van 500 fr op rekening nr 402-5511201-46 van "La Verda Stelo", Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen. Op dat adres wordt trouwens ook de cursus georganiseerd. Nadere informatie krijgt u toegestuurd na uw inschrijving of na een telefoontje op het nummer 03/234 34 00 van het Esperanto-Centrum.

Esperanto op de radio

Dat er een aantal radiostations zijn die geregeld uitzendingen in het Esperanto verzorgen is genoegzaam bekend. Het aandeel van Esperanto op de radio is af en toe evenwel groter dan we vermoeden.

Wist je bijvoorbeeld dat:

- Radio Polen tot vijfmaal daags Esperanto-programma's uitzendt;
- men in Cuba gestart is met een wekelijks Esperanto-programma, elke zaterdag op het zesde net;
- in Frankrijk niet minder dan vier radiostations, waarvan twee in Parijs, geregeld informatie over het Esperanto de ether in zenden;
- BBC-radio op 23 mei j.l. een vijfenveertig minuten durend programma uitzond waarin op objectieve en ernstige wijze informatie over het Esperanto werd verstrekt; de redacteur van dat programma kon trouwens rekenen op de hulp van vooraanstaande Britse esperantisten onder wie Lord Brockway en Robin Squires, beiden lid van de Britse Esperanto Parlementaire Groep.

vervolg van 1

"love letter" (liefdesbrief). Omdat ze *lo* niet fonetisch kunnen schrijven, en *ve* en *let* en *ter* ook al niet, wordt dit RA BU RE TA. Ieder jong meisje weet nu dat "rabureta" liefdesbrief betekent, maar weet niet dat het van loveletter is afgeleid. Nog enkele voorbeelden: "goodbye" wordt "gudobai", "script" wordt "sukuriputo", een kleine computer, afgekort "my comp" wordt "maikon", en een huisvrouw "my wife" wordt "maiwafu"... en zo zal een Japanner in gemoedelijke taal vragen: "Hoe maakt uw maiwafu het?"

笑い
妻、
鼓、
はみ

Japans karakters, te lezen van boven naar onder. Ze behoren niet tot de gebruikelijke karakters. Om te helpen bij het lezen wordt rechts van elk van hen een benaderende uitspraak afgedrukt in het hiragana.

Het hiragana is nog niet het einde want ook romeinse lettertjes worden gebruikt, bijvoorbeeld om een scheikundige formule of de wetenschappelijke naam van een plant te schrijven. En het hoeft je niet te verbazen als je in een artikel over muziek plots van boven naar onder leest: Ludwig van Beethoven, Franz Liszt (1811-1886). Gemakkelijkheidshalve hebben ze ook onze cijfers overgenomen.

EEN JAPANESE BRIEF

Je kan een brief met de hand schrijven. Dat is meest gebruikelijk en beleefd, maar dan moet hij bijzonder mooi worden geschreven, want schrijven is een kunst.

Als het een persoonlijk schrijven is moet je je gemoedsstemming, je kimodji, in je schrift neerleggen. Schrijf je wat gemoedelijks, wat liefs, dan moeten je karakters teer en fijn zijn geborsteld. Ben je boos, dan mag je het ook hard neerborstelen.

愛徳修道士会

Dit is de benaming van de Broeders van Liefde. Van rechts naar links gelezen luidt het aldus: VERENIGING van MANNEN die de WEG BEOEFENEN van de DEUGD van LIEFDE.

Je kan ook een schrijfmachine gebruiken. Dat zijn ingewikkelde tuigen. Hoe meer karakters erop staan, hoe meer ze kosten. De computertechnologie heeft de laatste jaren de hele schrijfmachinehandel overhoop gehaald. Er zijn nu fotografische schrijfmachines op de markt die in hun brein alle mogelijke karakters bevatten en je kan die op een scherm oproepen met behulp van de 48 hiragana-lettergrepen.

Japan kent verschillende vormen in de gesproken taal, die je duidelijk moet onderscheiden en die je handig moet weten te gebruiken om je gezicht niet te verliezen. Zo is er o.a. de eerbiedige taal. Als je naar omhoog spreekt, naar een hoger geplaatste, dan moet je die taal gebruiken. Maar een vrouw spreekt een man ook aan in een andere taal en vice versa. Dan is er nog de taal waarin je gasten aanspreekt, de taal die je onder gelijken gebruikt. Die is korter en directer, maar een fabrieksdirecteur kan ze niet tegen een loopjongen gebruiken, daarvoor is er weer een andere...

Ieder konversatie begint met een aantal beleefdheidsformules, die je je wel eigen moet maken. Als iemand bij je binnen komt, kan je zo maar niet meteen vragen wat kan ik voor je doen? Eerst vraag je vooraf: "of uw edele voeten het niet te koud hebben bij zo'n bar weer" of "of uw edele tong niet te droog is om dat alles uit te leggen bij zo'n stikkend heet weer". En als men je daarop niet onmiddellijk een kopje thee serveert, dan kan dat laatste ook betekenen: ik heb nu niet zoveel tijd om naar jou te luisteren...

Men veronderstelt dat er in Japan 50 000 leraars zijn, Japanse, meestal privaattle-
raars, die Engels aanleren. Maar zeer we-
nigen van hen kunnen Engels uitspreken.
De frustratie van de jonge Japanner, die

voor het eerst zijn Engels beproeft tegen een Engelssprekende westerling, is dan ook bijzonder groot. Maar als hij de eerste klas wagon van de trein (green car) "guriin ka" en een "handle" uitsprekt als "handoru" wordt het natuurlijk moeilijk. En de absurde onregelmatigheden in de Engelse spelling zijn ook al van die aard om de zaak niet gemakkelijker te maken. Zo kan het je wel eens gebeuren dat je met een Japanse jongen, die drie jaar koppig Engels heeft geleerd, kan converseren zodra je een papiertje neemt en als twee doofstommen zinnnetjes neerschrijft. Pas sinds enkele jaren zijn er in Japan audio-methodes op de markt, cassettes waarmee je "Engels zonder moeite..." kan leren, maar dat "zonder moeite" laten ze weg.

Naar KERK EN LEVEN, sept. 1982

DROOGKUIS

VAN OSTA

1983

inlichtingen-activiteiten

JAN.-FEB.

AALST

ESPERANTOGROEP AALST ☆

Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 70.53.68.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek Kattenstraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-SEKCIO

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-SEKCIO

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

SAMENWERKINGSCOMITÉ

Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.

Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

KONINKL. ESPERANTOGROEP „LA VERDA STELO”, v.z.w. ☆

Inlichtingen: ☎ (03) 234.34.00 (kantooruren) of 440.30.92.

Bijeenkomsten: in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140 (1ste verdieping). Het klublokaal is open op vrijdag vanaf 18 u. De programma's beginnen om 20 u.

Programma's:

7 jan.: Mej. Anne Tilmont vertelt over "voetreflexzonetherapie". Voordracht met demonstratie. Gelegenheid om voeten te wassen vóór de "praktijk" in het centrum.

14 jan.: INTERNATIONALE AVOND. Dhr. Dai Song-En (China) spreekt over de Chinese bewegingsleer Taj-Tsch.

17 jan.: (maandag) Converstieavond.

21 jan.: Jaarvergadering met viering van de Jubilarissen.

28 jan.: Het Antwerps Esperantojaar in beeld.

4 feb.: Eerste les salondansen door dhr. Paul Peeraerts en mej. Gerd Jacques: Engelse Wals.

11 feb.: INTERNATIONALE AVOND. Voordracht door dhr. Joaquim Calado (Portugal) (Het onderwerp verschijnt later in Esperanto-novaĵoj.)

18 feb.: mej. Ilse Jacques presenteert een muziekkwis waarin iedereen zijn kennis van nieuwe en niet meer zo nieuwe muziek kan testen.

25 feb.: WEEK VAN DE INTERNATIONALE VRIENDSCHAP. Gezamenlijk brieven schrijven aan oudere leden of oud-leden.

Samenzang.

4 maart.: Broeder Arni Decorte vertelt over Pater Pio. Dia- en geluidsmontage.

ARNHEM

NEA-SEKCIO

Inlichtingen: de heer A. van den Brul, C. Lourdonlaan 2, Rozendaal (Gld.), ☎ (085) 64.86.09.

BERINGEN

BERINGSE ESPERANTOGROEP ☆

Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BLANKENBERGE**BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP ☆**

Inlichtingen: Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1.

BODEGRAVEN**STICHTING ESPERANTO BIJ HET ONDERWIJS**

Inlichtingen: Hollandshof 70, ☎ (01726) 12141

BRUGGE**BRUGSE ESPERANTOVERENIGING „PACO KAJ JUSTECO” ☆**

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUGA GRUPO ESPERANTISTA – REGA SOCIETO ☆

Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge, ☎ (050) 31.83.58.

Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

ESPERANTOJEUGD BRUGGE ☆

Inlichtingen: Flip van den Broele, Vooruitgangstraat 5, 8320 Brugge.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUSSEL**BRUSSELSE ESPERANTOGROEP**

Inlichtingen: Missionarissenlaan 39 b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 520.19.44

Bijeenkomsten: ledere donderdag van 12.30 u. tot 14 u. in "Le Passage", Marsveldplein. Het programma vindt u in „Esperanto aktuala" (abonnement 50 fr. op rek. 961-0907453-13 van „Brusela Esperantista Grupo", Sperwerlaan 86 b 5, 1150 Brussel).

EUROPEES ESPERANTOCENTRUM

Inlichtingen: Montoyerstraat 37 b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95. (antwoord-apparaat).

DEN HAAG**NEA-SEKCIO**

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamiloj-esperantistoj)

Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.

Bijeenkomsten: de 2de en laatste maandag om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveenstraat 2.

DEURNE**ESPERANTO DEURNE ☆**

Inlichtingen: Mevr. Leuntjes, Eksterlaar 74, 2100 Deurne, ☎ (03) 321.28.53.

ARBEIDERS-ESPERANTISTEN

Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635 b 2, 2100 Deurne.

Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, Spanhovenstraat.

DILSEN**ESPERANTO LIMBURG ☆****STOKKEM**

Inlichtingen: Justus Lipsiusstraat 26, 3500 Haselt, ☎ (011) 53.64.10.

DRACHTEN**ESPERANTOCENTRUM**

Inlichtingen: De Nijverheid 4, 9207 DK Drachten, ☎ (05120) 10.851

Cursussen: voor beginners en gevorderden. Vraag inlichtingen.

EDEGEM**ESPERANTOGROEP EDEGEM ☆**

Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

EINDHOVEN**ESPERANTO-KLUBO EINDHOVEN**

Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 u. in Activiteiten Centrum "Henriette Roelants", Corn. Dankertstraat 2.

GENT**GENTA ESPERANTO-GRUPO „LA PROGRESO“ ☆**

Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.13.01.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St-Pietersnieuwstraat 23.

GENTA ESPERANTO-KLUBO ☆

Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent, ☎ (091) 23.56.40.

Bijeenkomsten: de 1ste woensdag om 20 u.

GRONINGEN**NEA-SEKCIO**

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.

Bijeenkomsten: in het gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen, ☎ (050) 77.39.60.

Bijeenkomsten: de 3de vrijdag in „De Wigwam“, Hora Siccamasingel 202.

HAARLEM**NEA-SEKCIO „KOMPRENADO FARAS PACON“**

Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 26.46.02.

Bijeenkomsten: eenmaal in de veertien dagen (donderdag).

HASSELT**ESPERANTO HASSELT ☆**

Inlichtingen: Ir. J. Christiaens, Just. Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt.

Bijeenkomsten: de 4de maandag in zaal „Majestic“, Grote Markt 2, 3500 Hasselt.

Programma's:

24 jan.: Muzikale avond.

HILVERSUM**NEA-SEKCIO „DREVES UTERDIJK“**

Inlichtingen: Meij. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320

FLE-SEKCIO

Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT**LA ERIKEJO ☆**

Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88.

Bijeenkomsten: de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.

KAPELLE**ZELANDA ESPERANTO-GRUPO**

Inlichtingen: Sally en Dries Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.

KORTRIJK**LA KONKORDO ☆**

Inlichtingen: Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEWARDEN**NEA-SEKCIO**

Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, Goutum.

Bijeenkomsten: om de 2 weken, 19.45 u., Ruiterkwartier 173.

LEUVEN**ESPERANTO 2000 ☆**

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

Bijeenkomsten: op 5, 12 en 19 jan., 2, 9, 16 en 23 feb., 2 en 9 maart van 20 tot 21.30 in het Conservatorium, Kon. Albertplein.

Cursussen: cursus 1: woensdag 20.00-21.30 u. vanaf 27 oktober, in de lokalen van het Conservatorium, Koning Albertplein te Leuven, 15 weken.

cursus 2: dinsdag 20.00-22.00 u. vanaf 12 oktober, in het lokaal naast het Gemeentehuis, Waversebaan te Heverlee, 20 weken. Het tempo zal hier iets lager liggen dan op de cursus in Leuven.

MECHELEN	MECHELSE ESPERANTOGROEP ☆ <i>Inlichtingen:</i> de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St-Kathelijne-Waver, ☎ (03) 231.17.90. <i>Bijeenkomsten:</i> de 1ste maandag om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L. Vrouwestraat 34.
MORTSEL	ESPERANTOGROEP MORTSEL ☆ <i>Inlichtingen:</i> Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24. <i>Bijeenkomsten:</i> iedere zondag om 10 u. (voor beginners) en om 11 u. (gevoerden) in het Hof van Rieth, Molenlei 68. Programma: 11 dec. (zaterdag) om 20 u. Zamenhofavond in de vorm van een etentje. 250 fr storten op rek. 220-0281854-08 of rechtstreeks aan P. Tytgat of J. Bovendeerd.
NIJMEGEN	ESPERANTO-KLUBO ZAMENHOF <i>Inlichtingen:</i> Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05. <i>Bijeenkomsten:</i> de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het vermelde adres.
ROTTERDAM	ESPERANTO-GRUPO MERKURIO <i>Inlichtingen:</i> de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39 <i>Bijeenkomsten:</i> de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200. FLE-AFDELING 2 <i>Inlichtingen:</i> Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111 A, 3082 LG Rotterdam, ☎ (010) 29.46.84. <i>Bijeenkomsten:</i> de eerste 3 donderdagen, Brabantsestraat 12. SAT-RONDO <i>Inlichtingen:</i> Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73. PTT ESPERANTO-GRUPO „ESPERANTO ESTU NIA CELO” – NEA-SEKCIO <i>Inlichtingen:</i> de heer L. van Duijn, Loevesteinlaan 30, 2533 AR 's Gravenhage, ☎ (070) 67.76.27. <i>Bijeenkomsten:</i> elke woensdag om 20 u. in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).
ST.-NIKLAAS	ESPERANTOGROEP ST.-NIKLAAS ☆ <i>Inlichtingen:</i> René Lutz, Fabiolapark 789, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.54.21.
TESSENDERLO	ESPERANTOGROEP TESSENDERLO ☆ <i>Inlichtingen:</i> Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo. <i>Bijeenkomsten:</i> elke 4de woensdag.
TILBURG	ESPERANTO TILBURG <i>Inlichtingen:</i> de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.
TURNHOUT	KAMPINA ESPERANTO-GRUPO ☆ <i>Inlichtingen:</i> de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.
UTRECHT	SAMENWERKINGSCOMITÉ <i>Inlichtingen:</i> de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.
WILRIJK	ESPERANTOGROEP WILRIJK ☆ <i>Inlichtingen en Bijeenkomsten:</i> Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05 (alle dagen behalve woensdag tussen 10 en 12 u.).
ZAANSTREEK	ESPERANTO-CENTRUM <i>Inlichtingen:</i> postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

Interparlementaire Esperantogroep gesticht.

Op 27 oktober 1982 werd I.P.E.G. opgericht. Achter dit letterwoord gaat de Interparlamentaria Esperanto-Grupo schuil, een vereniging van parlementairen (zowel van nationale als van internationale organen) die sympathiseren met de Esperanto-beweging.

Op de stichtingsvergadering in Straatsburg waren vooral Engelsen aanwezig... een duidelijk gevolg van de parlementaire aktie die daar reeds jaren met sukses wordt gevoerd.

Tijdens de oprichtingsvergadering bleek dat er bij enkele parlementairen wel belangstelling bestaat voor het volgen van een initiatiekursus Esperanto. Ook was er enthousiasme voor de idee van "pilootscholen" in Europa: leerlingen uit enkele scholen uit de lidstaten zouden na één jaar Esperanto-onderricht kunnen samenkomen. Tijdens die bijeenkomst zouden de werkelijke kommunikatiemogelijkheden in de praktijk kunnen worden onderzocht.

Volgens de laatste berichten heeft de Belgische Europarlementair Ernest Glinne reeds een resolutie ingediend bij het Europees Parlement waarin wordt voorgesteld het Esperanto-onderricht in de scholen van de gemeenschap in te voeren. Helaas is een resolutie vaak slechts een symbolische daad. Maar toch: nu we met IPEG klaarblijkelijk een vaste kern van Esperanto-sympathisanten in Brussel en Straatsburg hebben, kan de beweging de nodige steun verwachten om het Esperanto eindelijk in internationale politieke kringen te introduceren.

Nederlanda Esperanto-Kongreso

Dum la semajnfino de la 25a ĝis la 27a de februaro 1983 okazos la komuna Nederlanda Esperanta Kongreso en Driebergen, apud Utrecht. La ĉefa temo estos komunikado. Eksterlandaj kongresanoj pagos ne la programkostojn, nur la restadkostojn, t.e. f 72,50. Pliajn informojn aŭ aliĝilon bonvolu peti ĉe s-ro T. Boersma, Hoeve-
weg 18, NL-8394 VR De Hoeve.

Babylonië bestaat nog

Niet naar Genève kwamen plaatsnaamgevers, kaarttekenars, geografen e.a. Zij die uit Spaanssprekende streken kwamen, begaven zich naar Ginebra, uit Duitstalige regionen naar Genf, uit Italië naar Ginevra, uit francofone landen naar Genève, uit China naar 日内瓦, uit Arabische streken جنوة, uit Japan naar ジュネーブ, uit de Sovietunie naar Женева...

dat alles om er te discussiëren over de normering (gelijkschakeling) van geografische namen.

UN kaj Ni, okt. 1982.

De "vertaling" van plaatsnamen blijft inderdaad vooralsnog een probleemkind. Probeer het eens zelf: geef de Nederlandse analoge naam voor de volgende originele of veel-gebruikte benamingen:

1. Aix-la-Chapelle	10. Sri Lanka
2. Venedig	11. Siam
3. Nippon	12. Zimbabwe
4. Suomi	13. Azania
5. Hellas	14. Ljouwert
6. Αμβερσας	15. Cymru
7. Lille	16. Usono
8. MOCKBA	17. Baile Atha Cliath
9. Beijng	18. Malvinas

Al wie het juiste antwoord inzendt op het gekende adres vóór dit nummer in de brievenbus valt krijgt een prachtige prijs.

Oplossing van de kwis van deze maand

1. Aken - Aachen
2. Venetie (Duitse benaming)
3. Japan
4. Finland
5. Griekenland
6. Antwerpen (Griekse benaming)
7. Rijsel
8. Moskou
9. Peking
10. Ceylon
11. Thailand
12. Rhodesië
13. Zuid-Afrika (niet officiële nieuwe naam)
14. Leeuwarden (Friese benaming)
15. Wales
16. Verenigde Staten (Esperanto-benaming)
17. Dublin (Iers-Gaelic-benaming)
18. Falkland eilanden

Persdienst

Nog al te dikwijls – en terecht – horen we: Esperanto? Interessant. Maar je leest er toch zo weinig van in de kranten. Er kan beslist heel wat meer over worden gepubliceerd. De fout zit niet bij de redakties, want waar een goede Esperanto persdienst werkt, wordt ook veel gepubliceerd. Maar een sterk georganizeerde persdienst ontbrak nog in de Vlaamse Esperantobond. Annie Bollaert en Herman Deceuninck hebben die taak nu op zich genomen. Zo'n opdracht is slechts mogelijk met veel medewerkers in Vlaanderen en in Nederland. Wie iets zou willen doen of al iets doet zou zich best kenbaar maken. Enkele mogelijkheden van activiteiten:

- plaatselijk nieuws in perscommuniqué's verspreiden;
- kranten napluizen en knipsels insturen;
- per brief reageren op verschenen artikels;
- persoonlijke kontakten leggen/gebruiken met redakties van kranten, tijdschriften, radio, t.v....
- ...

Stuur een brief of een kaartje aan:

Annie BOLLAERT, Zomerlaan 16, 1500 Halle, tel. werkuren: 02/513.79.40, na werkuren: 02/536.76.50.

Informatiedag

Op zaterdag 29 januari 1983 organiseert de Nederlandse Esperanto Jeugd (NEJ) een informatiedag over Esperanto en Esperantojeugd in het Esperantocentrum, Riouwstraat 172, Den Haag (Bus 22 van CS tot halte Atjehstraat). Het gebouw is open vanaf 14.00 uur. Toegang vrij!

Op het programma staan een videofilm, het oefenen met Esperanto voor nieuwe studenten en het maken van een Esperanto-spel.

Er bestaat ook de mogelijkheid om kennis te maken met buitenlandse esperantisten.

Nieuwsgierig?

Kom ook!

Aanmelding bij Henk Diender, P. van Ostadestraat 182, 7944 XR Meppel, Nederland.

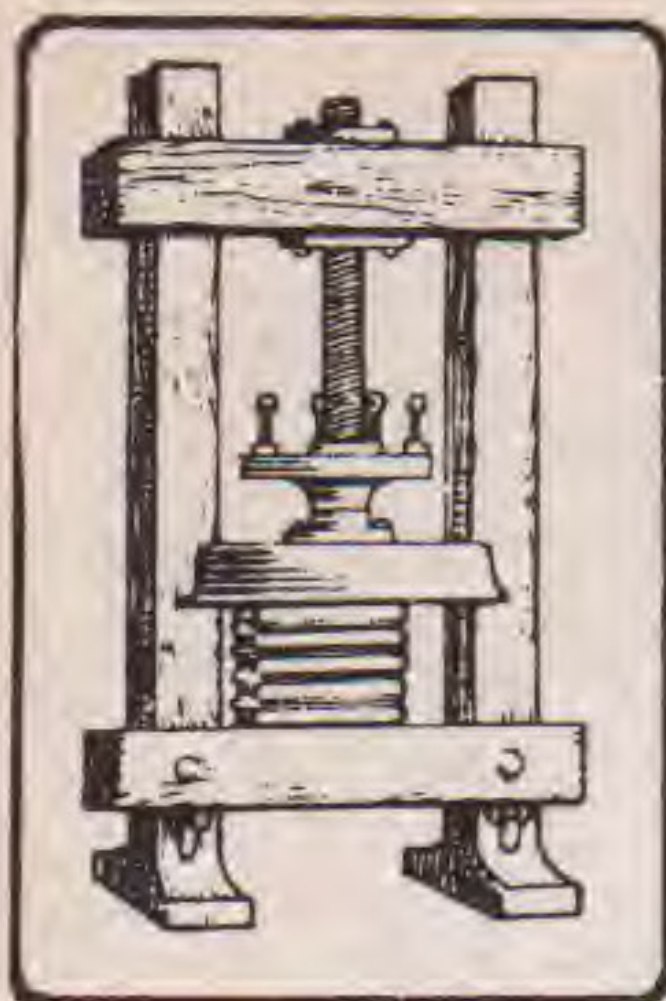
- **VAL**
WATER - LIMONADE
- **VALFRUIT NECTAR**
ORANGE - POMPELMOES
- **SPECIALE AERTS**
BOVENGISTINGSBIER
- **ADLER**
PREMIUM LUXUS BIER
- **GEROLSTEINER FLORA**
BRONWATER VAN DE EIFEL

BROUWERIJ HAACHT N. V.

PLANTIN EN MORETUSLEI 106

ANTWERPEN

Tel.: 03-233.27.27 — 03-233.55.31 — 03-232.01.65

uitge-
penst

Ook deze maand hebben we weer een verjaardagskalender weg te geven. Deze keer gaat hij naar Eddy van den Bosch, Hoogstraat 32, 2768 BAZEL.

Taal een last voor kinderen?

Er zijn vermoedelijk maar weinig mensen die zullen tegenspreken dat Duits een zeer moeilijke taal is, althans wanneer men ze correct wil spreken.

De vele naamvallen en verbuigingen, de ettelijke uitzonderingen op de regel en daar nog aan toegevoegd het gebruik van hoofdletters voor zelfstandige of daarmee gelijk te stellen naamwoorden hebben al heel wat studenten en scholieren hoofdbrekers bezorgd. Dat geldt overigens niet alleen voor buitenlanders; Duitse kinderen (en dus ook volwassenen) hebben er minstens zoveel moeite mee.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat in de Bondsrepubliek de klacht dat kinderen na het verlaten van de school geen brief zonder fouten kunnen schrijven, zeer luid klinkt.

Taallessen voor vreemdelingen

De komende jaren zullen alle buitenlanders die in Nederland in de gevangenis zitten, onderwijs in de Nederlandse taal krijgen. Daarnaast zullen de gevangenisbewaarders kursussen krijgen waarin zij enigszins vertrouwd worden gemaakt met de taal en de cultuur van bepaalde groepen buitenlanders.

Het aantal buitenlanders in de Nederlandse gevangenissen is de jongste jaren sterk toegenomen. Vele van deze buitenlanders spreken gebrekkig Nederlands, wat niet alleen in de gevangenis zelf, maar ook bij hun terugkeer in de maatschappij moeilijkheden oplevert.

De Nederlandse lessen voor de buitenlandse gedetineerden zullen worden gegeven door leraren, maar ook via platen en cassettes.

Verkeerde patiënt

Een Joegoslaaf die in een Weens ziekenhuis lag te bekomen van een operatie aan een beenbreuk, werd door het verplegend personeel verward met een andere patiënt en werd ijlings terug naar de operatietafel gebracht waar hem een pace-maker werd ingeplant. Toen de artsen hun vergissing bemerkten werd hij een derde keer geopereerd om het apparaatje te verwijderen.

Volgens een woordvoerder van het ziekenhuis was die vergissing te wijten aan het feit dat de man geen Duits sprak. Wat er met de hartpatiënt gebeurde is niet bekend.

**FIRMA VAN ISEGHEM
& VERSTRAETEN P.V.B.A.**

GLAS
SPIEGELS
STOPVERF
GLAS IN LOOD
'SECURIT' GLAS
GEKLEURD GLAS

ALUMINIUMSTANGEN VOOR KOEPELS
GLAS-CEMENT VOOR VOLLEDIGE GLAZEN KONSTRUKTIES

Telefoon (03) 827 28 75

ST.-BERNARDSESTEENWEG 631, HOBOKEN

Sportievelingen op pad

Een fikse wandeling in de natuur gevolgd door een stemmig etentje... wat is er nog meer nodig om een groep mensen een gezellige dag te bezorgen?

Dat is dan ook wat gebeurde op zaterdag 20 november toen er een wandeltocht werd georganiseerd naar het unieke natuurgebied van de Hoge Venen en het hoogste punt (nu ja) van België, Baraque Fraiture.

Meer dan dertig man, gelaarsd en gespoord en met een ruim voorziene knapzak en met veel enthousiasme, werden in diverse steden met een bus opgepikt.

Zo'n uitstap is vanzelfsprekende een prachtige gelegenheid om eens kennis te maken met leden van andere Esperanto-clubs, om nieuwe kontakten te leggen of om ervaringen uit te wisselen.

De excursie zelf is werkelijk geslaagd: 's ochtends een korte "opwarmingstocht", 's namiddags een langere trip door het zompige, sponzige terrein van de Hoge Venen, onder de deskundige leiding van de Gentse Katja Lödör. Hoge laarzen waren wel de eerste vereiste om door de modderplas-sen te waden, maar dat kon de pret niet drukken, integendeel. Ploeterend, glibberend en schaterend tot iedereen met rode koontjes van de frisse herfstlucht terug kon neerploffen in de luxe-bus... die 's avonds het hele gezelschap afzette in het Eupense restaurant van een bevriend esperantist. Daar werd met veel smaak aangeval-

len op een waar wildfestijn: everzwijnsgebraad.

Voldaan, moe van de wandeling en soezig van het avondmaal (en de wijn?) werd de comfortabele terugreis aangevangen. Al vlug zat men wilde plannen te smeden voor opvolgers in de reeks. Naar de Westhoek, het Verdrongen Land van Saeftinge, de Wadden,...

Organisator Petro de Smedt beloofde alvast vier keer per jaar een uitstap te organiseren, een belofte die met veel instemming werd begroet.

Het algemeen schema ziet er als volgt uit: een luxe-bus pikt in diverse steden de deelnemers op; 's ochtends een wandeling van een uurtje; lunchpakket verorberen; 's namiddags een fikse tocht (± 2 uur) voor de vinnigste deelnemers – eventueel een ingekorte versie voor wie het wat kalmer aan wil doen; 's avonds een gezellig dineetje in een typische gelegenheid van de streek.

Wij houden u op de hoogte via de lokale tijdschriften. Wie in elk geval verwittigd wil worden voor de volgende tochten, schrijft aan Petro de Smedt, Hemelstraat 44, 9330 Dendermonde.

Ook ons lessenpakket Esperanto-Programita is nog volop verkrijgbaar: 5 boekjes met platen of cassette. Meer inlichtingen bij: F.E.L.,
Frankrijklei 140,
2000 ANTWERPEN

BEROERING IN DE ESPERANTO-WERELD

Is de groene ster weldra...

...een commercieel symbool in grootwarenhuizen?

Nee, alle gekheid op een stokje, zover is het nog niet. Toch: u heeft deze slogan gelezen, en eigenlijk, dat was ook onze bedoeling.

Kijk even naar pagina 2 voor onze reklametarieven en laat deze kleine ruimte reeds volgende maand voor u werken.

Reklame voor uw zaak, het programma van uw club, een advertentie voor uw artikels, een vriendelijke groet aan uw kennissen... waarom niet?